

OPINIE JURIDICĂ la proiectul legii cu privire la Curtea Constituțională

EXPEDIATĂ PRIN E-MAIL ȘI PUBLICATĂ PE CRJM.ORG

Nr./Data:	49/24 din 6 noiembrie 2024
Destinatari:	Ministerul Justiției, Direcția elaborare acte normative e-mail: aneta.dovbenco@justice.gov.md ; Pentru informare: e-mail: secretariat@justice.gov.md
Prezentată de:	Centrul de Resurse Juridice din Moldova (www.crjm.org), persoane de contact: Daniel GOINIC , Director de Program, e-mail: daniel.goinic@crjm.org ,

Această opinie este prezentată Ministerului Justiției de către Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) în contextul avizării repetate a proiectului de lege cu privire la Curtea Constituțională (în continuare *proiectul*).

CRJM salută eforturile Ministerului Justiției de consolidare a cadrului legislativ care reglementează activitatea Curții Constituționale, inclusiv prin acceptarea (totală sau parțială) a majorității propunerilor anterior remise.

Totodată, considerăm necesar să reiterăm poziția noastră privind importanța desemnării noilor judecători ai Curții Constituționale de către autoritățile competente, printr-un proces transparent de selecție publică. Deși autorul proiectului a acceptat conceptual această normă, versiunea actuală a proiectului nu garantează obligativitatea organizării acestor concursuri, ci lasă la discreția autorității decizia finală.

Considerăm inacceptabilă lipsa unei obligații clare privind organizarea concursurilor publice pentru desemnarea judecătorilor Curții Constituționale, mai ales în contextul aspirațiilor Republicii Moldova de integrare europeană. Menținerea textului în formula actuală riscă să faciliteze pe viitor numiri politice.

Modificările punctuale sunt prezentate în tabelul care urmează.

Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice clarificări suplimentare.

Cu deosebit respect,

Ilie Chirtoacă
Președinte

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

Nr.	Textul existent în proiectul votat în prima lectură	Modificări propuse de CRJM (formulările în legătură cu care se propune eliminarea au fost tăiate cu o linie, iar textul care se propune a fi adăugat este subliniat)	Argumente/Comentarii
1.	<p>Articolul 9. Structura Curții Constituționale</p> <p>...</p> <p>(2) Doi judecători sunt numiți de Parlament, doi de Guvern și doi de Consiliul Superior al Magistraturii. Autoritatea respectivă poate numi judecătorii în baza unui concurs public, organizat conform regulamentului propriu.</p>	<p>...</p> <p>(2) Doi judecători sunt numiți de Parlament, doi de Guvern și doi de Consiliul Superior al Magistraturii. <u>Autoritățile respective vor numi</u> judecătorii în baza unui concurs public, organizat conform regulamentului propriu.</p>	<p>Selecția prin concurs public pentru numirea judecătorilor Curții Constituționale este esențială pentru asigurarea unui proces transparent și imparțial, care garantează că cei mai competenți și bine pregătiți candidați sunt aleși.</p> <p>Propunem eliminarea sintagmei „poate numi” din textul proiectului, deoarece aceasta lasă la latitudinea autorităților organizarea concursului, creând astfel o ambiguitate care poate periclita transparența procesului. În locul acesteia, recomandăm formularea „Autoritățile competente vor numi” judecătorii în baza de concursuri publice, ceea ce instituie o obligativitate clară, eliminând orice incertitudine.</p> <p>Această recomandare a fost susținută și în cadrul consultărilor publice organizate de Ministerul Justiției la 16 iulie 2024, când reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii și ai Parlamentului și-au exprimat acordul față de această măsură.</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

			<p>Mai mult, Curtea Constituțională, în Avizul nr. 2 din 03.12.2020 privind modificarea normelor constituționale referitoare la sistemul judecătoresc, <i>inter alia</i> a subliniat necesitatea unui proces de selecție bazat pe concurs și criterii prestabilite, ca măsură de prevenire a numirilor politice. Această metodă respectă și cerințele constituționale pentru un proces de selecție echitabil și transparent (§ 97).</p> <p>Fiecare autoritate competentă va reglementa organizarea concursurilor, ceea ce permite adaptarea specifică a procedurilor în funcție de competențele instituționale, fără a compromite standardele de transparență și meritocrație. De altfel, recomandarea dată rezultă și în modul cum în ultimii ani au fost numiți judecătorii Curții de către Guvern și de către CSM.</p>
	<p>Articolul 35. Recuzarea judecătorilor</p>	<p><u>„d) există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.”</u></p>	<p>Conform sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiect (pag.113), Ministerul Justiției a acceptat propunerea Curții de Apel Cahul, de a completa alin. (1) art. 35, cu încă un temei de recuzare „dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.”. CRJM susține, de asemenea, această propunere. <u>Cu toate acestea, probabil dintr-o omisiune, lit. d) nu a fost inclusă în textul proiectului.</u></p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva